

Nº 1

Januaro-Marto 2005

KURIERO INTERNACIONA

Redaktero: Jean Martignon
Imprimita en Europa

REDAKTERO

Jean Martignon,
12, rue Maurice Utrillo, F-91600 Savigny sur Orge, Francia - France.
Jeanmartignon@minitel.net e martignon.jean@wanadoo.fr

KURIERO INTERNACIONA

KURIERO INTERNACIONA publikigasas ye singla trimestro e la yarala abono esas po 10 euri. Publikigita kun la afabla helpo da :

Editerio Krayono - Fernando Tejón
Los claveles, n°6, B. E-24400 Ponferrada, Hispania
krayono@yahoo.es

L'Ido respondas la advoko di mondo qua perdis sua centro, la koncio di lua spiritala konekteso, e l'etikala valoraji di personala diciplino e sociala responsiveso.

Karl Schlotterbeck

VORTO DAL REDAKTERO

Altraloke la herbo esas plu verda.

Ica Franca proverbo qua probable existas anke en altra dialekti Europana signifikas ke on ofte inklinas kredar ke omno esas plu bona e bela che la vicini. Uladie, me esis aparte senkurajigita pro la idioteso dil mesaji sendita dal Idisti a nia forumi. Onu, en ta mesaji, nur aludas komputili, dictionarii e vorti e nule altra temi qui povus esar plu interesiva. Kande me Idisteskis, lo esis parte por trovar en Idia ideala patrio fora del grizeso dil singladia vivo e de la diktatoreso di lo « politically correct ».

En Idia me esperis traktar temi koncernanta kulturo ed ekologio (vasta domeno) ed evitar politiko. Til nun mea esforcis restis vana. Forsan kelke pro mea propra kulpo; nome ulafoye sendinte mesajo pri la Sanskrita linguo a mea forumo idostab, samideano reprochis a me sendir tante kulturoza texto e ke esus plu konsilinda publikigar olu en revueto. Me renunciis la sendo di kulturala mesaji e me kredas ke me eroris, nam me ne plus havis valoroza idei e la nivelo di idostab plubaseskis. Ed olta dil altra forumi ne plualteskis. Do, fatigata e senkurajigita, me haveskis l'ideo vizitar la retala pagini di altra interlingui. Me serchis : Interlingue, e me trovis interesiva pagino.

La texto en Interlingue esis senpene komprenebla, nam ita idioma fundamentizesas ye la west-Europana lingui ed havas naturalismatra traiti. On

povas mem facile acesar la retala pagino di lua revueto « Cosmoglotta ». Tamen, pose, on konstatas ke Interlingue, en la skopo aspektar naturatra, kontenas neregulozaji ed esas plu desfacile lernebla kam Ido. Ed anke lua pronunco ne esas sen problemi.

Malgre ico, esas seduktiva traiti en la movado, nome segun lua statuti la Interlingue-movado esas neutra ye politikala e religiala vidpunti. E la linguo esas establisita segun lia gramatiko e dicionario ed on ne darfas kontestar oli. Tale sen aludar irga « Fundamento » on evitas la tedanta e destruktera diskuti por modifikar la linguo. Ulte lo, la inicianto di Interlingue, Edgar von Wahl, Balta-Germana nobelo, grantis tre granda importo a la kulturo ed en la pagini di Interlingue on trovas aforismi di Greka filozofi e bonanivela temi kun interesanta idei, multadomene, tre supera a la idiotaji da kelka ek nia samideani qui esas senkultura.

Edgar von Wahl (1867-1948) havis versimile tre bona instrukteso e posedis ecelanta, eleganta e delikata Europana kulturo. Il vivis en privilejizita medio aristokratala e poliglota ube on parolis inteligente e kun yarcentala konverso-arto pri tre diversa temi. Ico esis tote altra mentala universo kam olta di homi qui mustas baraktar por ganar salario e di qui la instrukto ignoris la klasika fundamenti (Greka e Latina) di nia Ocidentala kulturo. Certe la impulso kulturala quan Edgar v. Wahl donis a sua movado ne suficis por prosperigar olu, e nunatempe ol standas plu male kam nia. Ma on devas koncieskar ke ita movado esis precipue est-Europana (von Wahl ya esis Balto) e ke pos la duesma mondo-milito ol mustis chanjar lua unesma nomo Occidental ad Interlingue por permanar, nam la komunista autoritatozi povabus interdiktar ol pro miskomprenata politikala motivi. En tala cirkonstanci, tala movado ne povis prosperar.

Me ne esas l'unesma ldisto qua ulamaniere relatas kun Interlingue. Ja en 1922, lor la Idala kongreso di Dessau, v. Wahl prizentis lua projekto ed atraktis sat multa ldisti. Pose, simpatianti di Occidental/Interlingue propozis « reformi » en la sinso di ca linguo a nia akademio. La vorto « dubitar » vice « dubar », la ridinda prefixo ho-, same kam mult altra vorti, adoptesis por similesar la Interlingue-vortaro. Me kredas ke la krizo di 1927-1928, qua esis tante destruktera por nia movado, havis kom origino la volo da adepti di Interlingue, celita en nia rangi, kunfuzigar pokope nia amba idiomi. Li esis la unesma ma ne la lasta « reformemi » kun tala dopa pensi. Me opinionas ke vice reformachar nia idioma qua havas harmonioza sistemo, lo esabus plu honesta transirar a la dezirata linguo-sistemo, mem kun tre poka adheranti, e vivigar ol per propra moyeni.

O, forsan, plu saja e plu sagaca ameliorar, segun posibleso, la kulturala e literaturala nivelo dil ldistaro, mem se ico esas tre desfacila e negratitudoza tasko. Nome en perspektivo di longa periodo existas la espero ke homi kun bona instrukteso ed alta kulturala nivelo atraktesos, danke meritoza revui ed artikli, ad Ido e povos kontributar efikive a la difuzado di nia kara idioma en valoroza e plu vasta medio.

Ica espero esas mikra, e mem mikrega, ma ol existas.

Sincere via. JM :::-:::

TRAVIVAJI

Pro ke mea laboreyo chanjis lua sideyo ad altra loko, me iras kelkafoye dejunar a repasteyo di qua la patroni esas Arverniani (Arvernia esas regiono montala di nord-Ocitanian (sud-Francia) e lua habitanti reputesas pro lia sparemeso). La repasti ibe esas decanta po preco de 8 euri (chipa preco en Francia). La Arverniana klienti donas kelkafoye gratifiketo a la servistini ye... du o tri centimi.

Komence me shokesis, ma pos reflektio me opinioneskis ke forsan la Arverniani esas justa. Nome esas plu bona donacar singlafoye du o tri centimi kam nulo o, nur rare, dek o duadek centimi.

Sagaca Arverniani ! Tamen, li justifikas lia reputeso pri sparegemeso nam li konocas tro bone la valoro dil pekunio.

Me ne intencas hike vexar o shokar mea Angla lekteri, ma sur la Europana kontinento la Angli havas la reputeso esar extravaganta e stranja quaze Exterterani. Ita reputeso havas kom fonto la aparta insulana mentaleso dil Angli. Pro ke la Angli vivis dum tre longa tempo izolita del cetera mondo, danke lia insulaneso, e pro ke li duras ne havar nemediata relati kun altra globani, sempre pro lia insulaneso, kreskis che li aparta mento. Similajo eventas ofte en altra insuli od izolita regiono.

Arvernia qua esas tre montala regiono esis olim tre izolita ed esas nun ankore sat desfacile acesebla. Supozeble camotive la Arverniani esas tre diferanta de la altra Franci.

Non yari ante nun, me iris per treno a Burgundia, trairante Arvernia. En mea vagon-fako trovesis nur Arverniani. Ula viro lektis tote evidente dika libro pri Napoleon. Damo paroleskis a lu pri ca imperiestro. Il replikis ke quankam il esas rurano, il esas bone edukita e lernis la Latina e la Greka lingui en la gimnazio. Por pruvar lua aserto, il recitis poemo en la Greka ! Unesmafoye me audis tala poemo dum mea vivo, nam malgre ke me lernabis la Latina dum mea studio-tempo, me ne lernabis la anciena Greka idioma. Pose altra kunvoyajanti parolis pri literaturo, arto, historio edc... Me havis l'impreso esar inter Exterterani, nam me ne kredas ke altraloke en la mondo simpla homi en vagon-fako de duesma klaso povus havar tante kulturoza konverso.

Tala esas l'Arverniani, ma esus tre bona se l'Idisti, carelate, esus kelke Arverniani.

TRADICIONALA E MODERNA INDIANA VIVO EN SURAJKUND

Introdukto : « *Ita mikra vilajo, jacanta ye min kam un horo de automobil-vehado de New Delhi, famozeskis pro lua ferio ube omna splendidaji dil Indiana mestieraji expozesas dum du semani februario di singla yaro. Ico ja eventas depos 20 yari ! Ma Surajkund havas anke altra aspekti qui esas same facinanta... »*

Taloke videblesas la pikturi di Phad, Rajasthan (est-India), la broduri di Pulkari, Punjab (nord-India), la mestierala laboruri di Kalamkari, Andra Pradesh (sud-India) e di Khanta, Tripura (nordest-India). Se on deziras regardar la maxim bona artala e mestierala objekti qui povas expozesar en India, ma sen trairar ica tota subkontinento, lore oportas irar a Surajkund.

Ita loko nomata Surajkund e qua jacas ye la sudala periferio di Delhi, reprezentas nun la mestierala laboro Indiala eminente ed anke la Indiala

gastronomio. Ica mikrega vilajo lokizita en mi-dezerta pejzajo dil stato Haryana, esas la eventeyo dil maxim granda mestierala ferio di India, t.e. la Surajkund Arts and Crafts Mela (Mela = ferio).

La vilajo situesas proxim aquo-cisterno, la 'kund' qua konstruktigesis da Surajpal, nome « Rajput »-a rejo vivinta dum la 11ma yarcento. La cisterno nomizita kom honoro a la sun-rejo 'Suraj', esas nunadie exotika lago cirkondata per grandanombra arbori qui stacas en ambiente plubeligita per agreabla pejzajo. De deseskarpa e verda inklinita tereni e de surprizanta valeti decensas chosei adube oli ibe tote ne expektesas. On charmesas per la voyeti di Kuchha, t.e. stonozas voyeti bordizita per densa arbusti che qui la exotika klimanta planti insinuas su en la foliaro dil arbori. Same on charmesas per la ponti qui transpazas rivereti, olqui subite tranformesas a lageti, e dum la bela sezono, on pluse charmesas per la miriadi de brilanta flori en grandanombra bedari.

La mil bunta kolori di la « Mela » (ferio) vivigas tilextreme la vasta pejzajo e la gardeni. La loko ube la « Mela » su instalas vidigas maxim bone ad onu ica rurala cirkumajo. La Mela similesas vera vilajo kun lua 'chaupal', t.e. platformo ube la vilajani kune venas vespere por babilar. La dicita 'chaupal' havas, segun la kustumo, puteo e grandega riprodukturo di 'charpai', qua esas tipale Indiana lito, por plufortigar la vilajo-iluziono. Tera kabaneti, platformi kun palia tekti, ligna kandelabri, muel-diski, hamaki, ica omna kozi apogesas sur neplana sulo ube fluas rivereti e tale igas plu intensa ita rurala cirkumajo.

Grandega portali deziras bonveno ad onu ye la diversa enireyi dil ferio. La griza idoli dil portalo di Danteshwari Devi emblemizas la teritorii dil tribuaro di Bihar. La portalo dil Vishnupur-Templo memorigas la tradicioni dil samnoma templo en west-Bengal, e plu proxim a la 'chaupal' di la Mela, trovesas la Shekhawati Haveli, t.e. la portalo di Rajasthan. Ita strukturi esas la laboruro dil diversa reprezentata stati nam, singlayare, aparta stato selektesas kom asociata stato. Cayare, lo esas la foyo di Chhatisgarth, stato di est-India qua separis su de Madhya Pradesh, kin yari ante nun. La asociata stato havas la kompleta posibleso valorigar sua mestierala laboruri e sua kulturo pro ke grandanombra kioski atribuesas a lu.

En la klozajo dil ferio, sub la palia tekti dil platformi, mestierista maestri expozas sorgoze la maxim bela mestieraji di India. Hike, on trovas Kalambari-pikturi di Andhra Pradesh, miniaturo pikturi di Rajasthan, petra skulturi e terakotaji ek nigra argilo di Gujarat, delikatega laboruri facita ek 'muga' silko di Assam, skulturi ek roz- e santal-ligno di sud-India, mestieraji ek 'chikri'-ligno di Kashmira, peci ek delikata oziero e tradicionala laboruri di west-Bengal e di la stati di nordest-India, broduri 'Phulkari' di Punjab etp. - la listo esas tre longa !

Omno quon la mestieristala industrio rurala Indiana produktas expozesas che la Mela di Surajkund. Se on adjuntas ad ico la plezuro asistar la diversa manieri krear ita artala laboruri kompleksa, on vere pasabos ecelanta dio !

Pro ke la ferio di Surajkund organizesas depus plu kam duadek yari, esas nule astoniva ke ca vilajo divenis neignorebla loko por omna kolektanti pri Indiala artaji e mem por la okazionala kompranto pri mestieraji. Ulte lo, la preci qui propozesas esas sat chipa ed esas apene plu chera kam se on irus komprar la produkturi nemediate en la vilaji ube oli facesas.

Quankam onu aparte prizentas mestieristi e mestieraji, ica ferio ne esas famoza unike pro ta motivo. India esas anke richa ye tre diversa muzikala, dansala e kulturala spektakli. Ico omno esas trovebla che la « Natyashala », nome la micirkla teatro en libera aero di Surajkund. Singlavespere, pos admirir e komprar mestieristal kreuri veninta de tota India, on povas agreable repozar per spektar teatrala ceni o belega Indiala dansi.

Altra spektakli anke videblas dumjorne en plura mikra teatri qui stacas pluraloke en la klozajo dil ferio. Mashini di ligno-kavali por la infanti, marioneti-spektakli, jonglisti edc; ico eventas enkadre di vilajala trepidado !

Se ita omna diversaji hungrigas onu, lore on havas vasta selektebleso, nam on povas trovar grandanombra tradicionala dishi. La Mela esas regaleyo por la gastronomi. On povas saturar su tilextreme nam esas sat multa apoteki en la cirkumajo por trovar medikamenti kontre onua ecesi !

E, precipue Surajkund esas importanta loko por la natur-amanti. Jacanta en la monti Aravalli, enkadre di abundanta vejetantaro, Surajkund esas seduktiva skoploko por exkurso duronta dum un jorno lor qua on povos facar kelka fotografuri. Fakte, sen la trepidado di lua ferio, Surajkund semblas esar ad onu charmiva mikra loko ube pavoni e skureli promenar ed ube on povas abandonar su ye komplete quieteso.

Traduko de artiklo publikigita en la revuo INDES (INDIA)

RITROVATA TEMPO

Introdukto : « Quale dominacar la tempo, ne perdar ol, trovar ol : la uzado quan ni facas pri la tempo esas temo koncernanta ni omna. La sentenco dal Hungara auroro Ödön von Horvath (1901-1938) rezumas bone ica aludata temo : « En la realeso me esas tote altra persono, ma me indijas tempo por divenar lu ». »

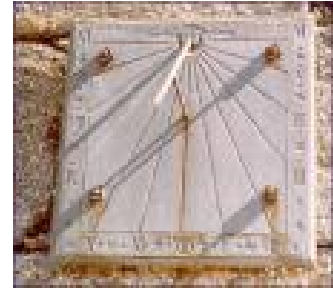
Enigmato dil tempo

Por havar justa relato a la tempo, oportas esforcar komprenar la ipsa nociono pri tempo. Carelate, ni esas en simila situeso ad olta di nia ancestri en antiqua Grekia. En la kulturala kunteksto di ta tempo, la intelekto pri la spaco esis la precipua intereso-temo. La Greki developis la savo pri geometrio e konstruktis santuarii en multa loki, preske omnube, mem en dezerta loki, talmaniere ke preske omnube

li povis perceptar tempo. On povas anke dicar ke tale la homo proprigis a su la spaco. Esus posibla anke dicar : tale la spaco homaleskis.

Dum ke ni imaginas « plu bona mondo » en la futuro kom tempala skopo, nia ancestri situis ol en la spaco, tre fore en la Nordo, kom plu perfekta loko : tale li havis la utopio ne en la tempo, ma en la spaco. Nunepoke ni konquestis la spaco, e la moderna teknologio igis la mondo plu mikra, ma la tempo duras esar enigmato a ni. Nul altra

persono kam Santa Augustinus (354-430 p.K.) Eklezio-patro dum la unesma Kristanismo yarcenti, deskriptis plu bone la partikulareso dil tempo, quan ni perceptas samatempe kom evidentajo e kom enigmato. En lua « Konfesi », lu skribis : « Quo esas do la tempo ? Tam longatempe kam onu ne questionas me, me kredas savar lo, ma se on questionas me e ke me devas explikar lo, lore me ne plus savas. « Kom kozo evidenta e nekonocata samatempe, tale ni perceptas la tempo.

La tempo dil senanma kozi

Por plu bone intelektar to quo esas la tempo, on devas liberigar su di la koakto dil kloki. Nome en nia Ocidentala civilizuro, la akurateso konsideresas kom fidebleso-signo. Opozite, en altra kulturi la situeso esas tote diferanta, quale atestas la verko da Robert Lévine : « La mapo dil tempo ». Quankam nia tempo-etalono esas precipuajo por l'organizo dil moderna mondo, ol havas nul utileso por intelektar la tempeso. La kloki-cirkuito markizita per la monotona kurado dil horloji-aguli povas nur indikar mashinala tempo, tempala proceso senviva, to esas la tempo dil senanma kozi.

La tempo di lo vivanta

Kande la puero koncepteskas to quo esas justa, ye la evo 11 o 12 yari, lu povas questionar su pro quo la naturo esas tante neyusta talgrade ke ol posibligas a la giganta tortugi vivar dum duacent yari dum ke ol grantas nur kelka vivo-hori a la efemeri. La ne-adulta persono povas apene imaginar e konjektar la paradoxala respondo ad ita questiono, nome la du animala en la realeso atingas la sama evo. Erste plu tarde, ye la evo dek-e-sis o dek-e-sept yari, lu povos intelektar ke lo esas eroro kande on volas aplikar uniforma e fixa tempo sur omna vivanta enti. Singla animalala speco, e mem singla animalo, havas sua propra tempala strukturo. Elefanto di qua la kordio pulsas nur unfoye ye omna tri sekundi, vivas ulamaniere plu lente kam muso, di qua la kordio palpitas ye preske dek pulsi sekundope. Ita du animala vivas en totale diferanta tempala sferi. Ulte ita fenomeno di tempo-individualigo en la mondo di lo vivanta, on konstatas ke la tempo forfluas ye nereguloza maniero en la naturo, e ke ibe ol kontraktesas. L'evoluciono dil Tero montras ico ye granda skalo tre impresive, nome la fosili furnisas carelate precoza materiala pruvi. Dum ke la unesma fazi dil Terala evoluciono extensesis ye tre longa periodi, la posa etapi desvolvesis multe plu rapide.

Ico havas sua logikozeso nome singla nova progreso apogesas sur kapablesi aquirita dum la preirinta periodi, talmaniere ke ol efektigesas plu rapide. On povas citar simila fenomeno koncerne la exponentiala kresko dil konkoza enti. Pro ke ye singla etapo di lia kresko, nova substanco formacesas ye singla nivelo di lia konko, tante plu la areo di olta kreskas, quante plu ol mustar produktar materio. Tale

kreesas sempre plu multa materio dum nevarianta intertempo ed ico aceleras la kresko. La tempo-mezuro en la animal- e vegetal-regni karakterizesas per la fakto ke evolucional etapi komparebla disvolvesas en sempre plu kurta intertempi.

La sentata tempo

La tempo-sento evoluciona segun tote opozita maniero en la feldo dil psikismo. Dum ke por yuna infanto, un dio semblas durar dum eternesado, kun oldeskanta evo, la yari flugas. La kindo* travivas un dio od un semano, samamaniere kam adulto travivas tota yaro. Por la infanteto en la bersilo, un dio esas eternesado pro ke ol konformesas ad abundego de impresi nova e de okazioni por lernar. Se on mezuras la tempo departante de la etapi di nia evoluciono ita tempo semblas forfluar sempre plu lente. Egardante omna proporcioni, la metamorfosi qui bezonas nur kelka semani che la infanto, necesigas plura yari che l'adulto. La sentata tempo, la tempo di lo travivita ye psikala vidpunto, dilatesas aden la futuro.

La eternesado en la instanto

Ultre lo ja skribita, existas quaresma tempala dimensiono, quan on povas experimentar, nome olta dil sentempa tempo, t.e. la tempo di lo spiritala. En lua « Konversi kun Eckermann », Goethe esprimis lo itamaniere : »Singla stando, ya, singla instanto havas senlimita valoro, nam ol esas la reprezentanto di tota eternesado ». Goethe deskriptis tale experienco qua esas, versimile, un ek le maxim importanta quin on povas havar kom homa ento, kande pro instanto de plufortigita denseso dil Destino, o pluintensigita koncio-stando, la tempo semblas haltar e l'eternesado iruptas lumoze en la sucedo dil tempo. La nevaluebla valoro di tala experienci, quin ni travivas plu ofte kam ni opinionas lo, trovesas en la certeso sentata ke existas ulo che la homo qua ne dependas de lo tempala, de la sucedo di la divenar e la mortar, t.e. ulo qua anke esas parto de eternesado.

Nia sanesala stando en la tempo

Nia sanesala stando dependas, grandaskale, de nia personala atitudo relate la tempo. Ne esas astoniva ke la kordiika-vaskulala morbi esas la maxim frequa patologii en la industriizita Ocidentala landi, nam oli atingas la ritmala funkciuni dil homala organismo, konseque lua tempala strukturo. Intelektar la tempo plu bone havas, rezulte de ico, evidenta importo por la sanesala stando e la vivo-higieno. Ma lo supre skribita esas sencoza nur se on havas la kapableso agnoskar ke on havas anke interne di su ipsa sentempa, eterna elemento, t.e. existo-nivelo trans la tempo, olqua posibligas ne esar karcerano dil tempo. Ita experienco, quan on povas travivar individuale, posibligas emersigar en su forco di saneso, quan prisorgar sempre plu oportos future.

*Tradukuro de ekstrakturo de la buletino WELLEDA,
esayo da Wolfgang Held (astronomiisto).*

Kindo* = ne-adulta persono (infanto o puero)

INTERVIUVO DI VLADIMIR DOVGAN

[Владимир Довгань]

Prefaco : Preske un yaro ante nun eventis Idisti-renkontro en Kiev. Asertite, danke la relati dil Kievana gastiganti kun la firmo Vladimir Dovgan, mirakli devus eventar e s-ro Vladimir Dovgan esus helponta la difuzado di Ido. Ma nulo eventis e la urbo Kiev rifalis en la obskureso quan ol meritas, ye Idala vidpunto, pro la neexisto e neagado di Idisti nunepoke, ibe. Tamen, me trovis texto en la Angla di intervuiuvo di Vladimir Dovgan che la radiofonala* staciono « Voco di Rusia ». Ita intervuiuvo evas de 1999.

Eminenta Rusa entraprezisto, Vladimir Dovgan, vizitis la « Voco di Rusia » por partoprenar nia reguloza programo titulizita : OPOZE A LA MONDO. Produkturi kun lua fabrik-marko, tote aparte « vodka » kun la oficala atesto « Dovgan » esas bone konocata en Rusia ed exterlande. Ni ofras ekstrakturi de lua intervuiuvo.

OGANESYAN : On multe parolis pri la fakto ke un ek la motivi di la mala stando dil Rusa ekonomio, lor la recenta yari, esas la developo dil entraprezisteso en la feldo di financala operaci dum ke on egardis multe min multe la reala sektoro dil ekonomio e la konkreta produktanti, avan omno por domala kozi. Kad vu opinionas same ?

DOVGAN : Yes. Ulte lo, kom produktanto me travivis ico omno, kande la banki grantis prestaji ye 120 procent intereso, kande omna pekunio kolokesis en gubernerial obligacioni. Ni, industriisti ne esis kapabla atraktar kapitalo ye tante alta intereso-procento. Kom rezulto, nia industrii sufris quaze per devastanta tempesto. Malgre ico, me preferas vidar nur pozitiva kozi en omna procesi. Mea-opinione la unesma pozitiva signo esas ke la rublo pluchipeskis po la dolaro. Qua povabus dicar du yari ante nun ke nia nutrivala industrio laboros itere danke tri efektigita chanji ? Nur un yaro e duimo ante nun la makaronii di Italia esis plu chipa ye duima preco di le nia. Nunadie la developo di nia nacionala industrii komencas. La fakto ke nia popolo renunciis iluzioni esas anke ulo pozitiva. Singlu povis vidar ke nulu konstruktis mashinaro e fabrikerii, ke ne esis koloko a nia industrii, ke la nacionala revenui esis nesuficanta.

Me esperas ke, adminime, homi emersos kun la kapableso laborar, krear mashinaro e fabrikerii, facar vera aferi. Me havas mult amiki qui esas provinciala industriisti e me konstatas ke on kondutas diferante a li.

OGANESYAN : Evidente la industriisti ipsa chanjiis. Nia askoltantaro questionis kad vu havas vua propra partiso o no, e se yes, kad vu povas skisar lua koncepto en poka vorti ?

DOVGAN : Nia partiso havas tre simpla koncepto : ol devas reprezentar nia nacionala ideo - t.e. igar la Rusi kom la maxim richa popolo dil mondo, ne nur pekuniale richa, ma anke spiritale. Ni volas ke nia partiso rekrutez nia naciono por mobilizar ol en la skopo cesigar la prefere nedecanta vivo-konduto quan ni havas.

Ni intencas rekrutar sub nia standardo la racionoza homi, la vera patrioti, la homi qui vidas plu fore kam lia propra posho, qui vere deziras helpar lia granda lando.

OGANESYAN : Vu impozis granda politikala taski a vu ipsa. Vu intencas partoprenar la prezidantala elektala kampanio en 2004, kad ne ?

DOVGAN : Yes, certe. Me vidas mea rolo en vere praktikala aktiveso, en aferi, kom plu efikanta cadie. Koncerne la politikala aktiveso lua tempo venos. Me esas asemblanta esquado de homi qui havas la sama vidpunto kam me. Ma, tillore, ico esas l'epoko di nia granda politikisti.

*Interviuvu facita en 1999 che
LA VOCO DI RUSIA*

AQUO HASTAS (poemeto)

Aquo hastas e tre flu,
Flecho flug rapide plu,
Vento povas ne restar,
Ol kun nubi must urjar.
Plu rapid e plu subit
Hom e hom-vanaji glit,
E por oli es tro lent
Aquo, nubi, flech e vent.

*Tradukuro facita da famoza l'isto de poemo da Martin OPITZ
(vivinta dum la XVIIma yarcento en Germania)*

LA TRIBUO MLABRI EN NORD-TAILANDO

Segun legendo dil tribuo « Tin » habitanta en Tailando, en tempo di cirkum 500 yari ante nun, on pozis puerulo e puerino en kanoto, kom sakrifiko a la dei, e sendis li adfore sur fluvio. Evidente li posvivas e fondis nova tribuo. Nuntempa analizo di la DNA (ADN) di ta tribuo montras mikra diferi inter la habitanti (cirkum 300). Tala rezulto verifikas la legendo e sugestas pasable recenta origino e poka kontakti kun altra tribui. Lia linguo similesas olta di le « Tin ».

Olim, on opinionis ke le Mlabri esas plusa nomada tribuo konsistanta ek « chasisti-kolianti », qua existas nun en la

foresti di nord-Tailando, ma recenta explori instigas supozar ke li esis unesme agrokultivisti. Pro la neceseso permanar ita mikra grupo mustas trovar nutrajo en la foresto per irga moyeno.

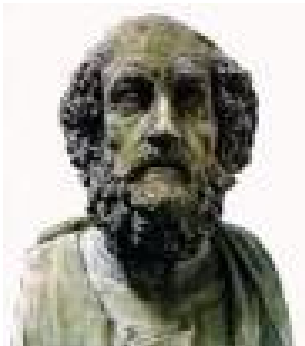
Ita konkluzo indikas ke la « chasisti-kolianta » ne esas sempre la maxim frua etapo dil homala progreso. Posible, pro la cirkumajo od eventi, la populi mustas abandonar l'agri, enirar la foresto e serchar ibe to quo esas necesa por vivar.

R.A. STEVENSON

- o - o - O - o - o -

HOMEROS

En la skopo plualtigar la kulturala nivelo di mea buletino, me rezolvis publikigar folietone la ILIADO da Homeros en KURIERO INTERNACIONA. Me volas, hike, koncize aludar la vivo da Homeros e la temo dil ILIADO. Me transskribas la nomi segun la tradiciono Greka moderna uzata anke en la ortodoxa landi.

Homeros ne esas nur l'unesma autoro dil Greka literaturo; il esas anke la departo-punto di nia tota Occidentala literaturo e nediskuteble influas ol ankore.

Il vivis, konjekteble, dum la 8ma yarcento a.K. Diversa tradicioni raportas lua vivo, ma onu ne povas grande fidar oli. Esas tamen certa ke il apartenis a la Greka kulturala areo di Avan Azia qua anke difuzesis sur la vicina insuli (lua patrio esis forsan Khios). La civilizo di ca areo esis lore extreme brilanta. Il raportis eventi tre anciena, nome la Troia-milito e to quo sequis; or ita eventi havis loko ye la yaro 1200 a.K., cirkume, do quar yarcenti antee. Nome la du epika poemi da Homeros raportas parto de la siejo di Troia dal Akhaiani : lo esas la ILIADO qua nomizesas tale pro Troia, pro ke ita urbo nomesas anke ILION; la altra poemio raportas la retroveno da Odissevs de Troia til lua mikra rejio Ithake, t.e. insulo situesanta ye la westala marbordo di Grekia. Ita granda dato-difero inter la eventi qui esas la temo dil poemio e la poemio ipsa, explikas ke ica verko, qua esas l'unesma di nia Europana literaturo, nule esas primitiva. Nome existabis, dum la intertempa yarcenti, tradiciono di parola poezio longatempe duranta, en qua raportesis la prodaji di ca heroi. On povas intelektar l'importo di ta parola literaturo por la formaco dil poemio kande on studias la traci di parola poezio qui ankore permanas en la kustumi di kelka landi. Esas tre versimila ke pokope progresi efektigesis, retushi facesis, idei evidenteskis e, ye la VIIIma yarcento a.K., ni atingas la tempo kande la Greki rideskovras la skribarto, qua lore perdesabis depos longa tempo.

E, mem se la poemi da Homeros ne skribesis komence, li notesis per la skribarto pos nelonga fristo. Plu tarde oli konservesis e fixesis per texto tre proxima ad olta quan ni havas nunepoke.

La Antiqui indikis grandanombra epikaji per la nomo di Homeros, sive pri la Troia-milito, sive pri altra granda legendi, quale olta dil urbo Theba, od olta dil navo Argô serchante la ora lanfelo. On nomizas ito la poemi dil epika ciklo. Ica omna verki perdesis, ecepte la du epikaji quin ni konocas per la nomo di Homeros, nome l'Iliado e l'Odiseo. On povas konjektar ke lia alta qualeso esas la motivo di lia permano.

HOMEROS

L' ILIADO

L' ILIADO

RAPSODIO - I

Kantez, ho Deino, dil Pèléido Akhillevs (1) la dizastroza iraco, qua per senfina malaji opresis la Akhaiani, e sendis adche Aidès tante grandanombra anmi di heroi, qui ipsa livresis kom nutrivi por la hundi e por omna karnavida uceli. E la projeto da Zevs efektigesis tale, depos ke disputo opozabis l'Atréido, rejo dil homi, e la deala Akhillevs.

Qua, inter la Dei, disputigis li tale ? La filiulo di Zevs e di Lètô (2). Iraceskinta kontre la Rejo, il produktis che la armeani mortigera morbo, e la populi perisis, pro ke l'Atréido kovresabis per des-honoro Krisès, la sakrifisto.

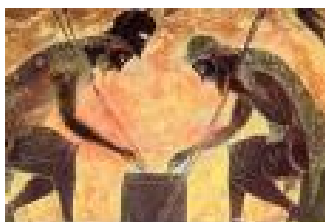
Ed ita venabis vers la rapida navi dil Akhaiani por retrokomprar sua filiino; e, dum portar la grandega preco di la liberigo, e, dum tenar en lua manui la bendeti dil Arkisto Apollôn, olqui suspendesis ye la ora ceptro, il suplikis omna Akhaiani, e precipue la du Atréidi, qui esas princi dil populi :

-Ho Atréidi, e vi, ho Akhaiani, qui surhavez bela 'knèmidi' (3), utinam* la Dei, qui habitas la Olimpiala domi, impedez vi destruktar di Priamos la urbo e pose retroiror felice; ma retrodonez a me mea amata filiino e recevez la preco di la liberigo, se vi veneracas di Zevs la filiulo, nome la Arkisto Apollôn.

Ed omna Akhaiani, per favoroza murmuri, volis ke on egardez la sakrifikisto e ke on recevez la preco splendida; ma ico ne plezis a l'anmo dil Atréido Agamemnôn, ed il forpulsis lu shaminde, ed a lu il dicit ita violentoza paroli :

-Atencez, oldulo, ke me ne renkontrez tu proxim la kava navi sive pro ke tu restez ibe sive pro ke tu retrovenez adibe, pro timo ke la ceptro e la bendeti dil Deo cesez protektar tu. Tua filiinon me ne emancipos. La oldeso atingos elu en mea domo, en Argos, fore de elua patrio, dum ke el texos telo e kushos en lito mea. Ma, departez ! men ne iracigez, por ke tu havez la posibleso retroirar sekure a tua hemo. Tale ilu parolis, e la oldulo tremis ed obediis. Ed il marchis tacante, alonge la marala rivo, qua audigas sennombra bruisi. E, pos ke il konstatis ke il esas fore, il suplikis la Rejo Apollôn quan Lètô, posedanta bela hararo, genitis :

-Askoltez me, Portanto dil arjenta arm-arko, tu qua protektas Khrisé e Killa la santino, e qua esas la mastro di Ténédos,(4) Sminthevs (5) ! Pro ke me ornis tua bela templo, pro ke me brulis por tu la grasa kruri dil Tauri e dil kaprini, exaucez mea deziro, nome ke la Danaani expiacez mea lakrimi per tua flechi !

Tale lu parolis pregante, e Phoibos Apollôn audis lu; e del Olimpiala somito, il hastis, iraceskinta en sua kordio, dum portar l'arm-arko sur sua shultri kun ilua plena flechuyo. E la flechi bruisis sur la dorso dil iracoza Deo, ye singla de lua movi. Ed il marchis, a la nokto simila.

(duro sequos)

utinam* = eleganta e klasika vorto por : esas dezirenda ke.

1. La patro dil heroo Akhillevs esis la mortivulo Peleo e lua matro esis la deino Thetis.
2. La filiulo di Zevs e di la deino Leto esis la deulo Apollôn.
3. 'Knèmidi' : Parolesas hike pri eleganta militistala pedvesti.
4. Ténédos : Olim, Greka insulo. Nunepoke ol esas Turka.
5. Sminthevs : La westani skribas : Smintheus. Ico esas epiteto por qualifikar Apollôn. On konjektas ke ol relatas kun urbo proxim Troia ube Apollôn aparte veneracesis. Ma ica vorto signifikas anke : Musi-mortigero, nam Apollôn esis la protektero di popolo qua atakesabis da musii ed il helpis la dicita gento exterminar ita animalii.

DEUTSCHTUEMELEI

Recente me lektis artiklo en la semanala jurnalulo DER SPIEGEL (LA SPEGULO) pri la Germana yunaro qua pro decepto e fatigeso pri la « politically correct » aji inklina sinkar en « Deutschtuemelei ». Ico esas tre melodioza e muzikatra vorto, nam la diftongo -eu, pronuncesas -oy, e la -ei pronuncesas -ay (proximigala ortografio Idala : doytshyumelay). Se la vorto havas bela soni, la indikita kozo esas min bela nam ol signifikas : Germana shovineso. Tamen, onu ne hastez kritikar la yuna Germani, nam l'inklino a lokala patriotismo esas generala en Europa e divenas segunmoda fenomeno. Anke nia samideano H. Stuijbergen atingesas da ita morbo, nam en la maxim recenta numero di PROGRESO il tradukis novelo redaktita en l'Amsterdamana dialekto. Ho ve ! kun mea KURIERO INTERNACIONA e mea internaciona literaturo, me esas tre dope restinta e tre desmoderna (ne nur pro

l'ILIADO folietone) dum ke Hans esas ye l'avanguardo literaturala pro lua « Amsterdamertuemelei » (Amsterdamana shovineso). Il tre superiras la yuna generaciono Germana, qua esas nur shovina pri lua lando, dum ke il esas shovina pri sua urbo e lua dialekto. Vice propagar, per nia idioma, teksti tradukita de granda literaturala lingui mondala, il propagas texto qua originale redaktesis en lua hemurbala dialekto ! Genioza e tote moderna ! Ma ico ne esas astoniva nam la titulo di lua buletino esas PROGRESO; ed ico esas certe granda PROGRESO prizentar tote lokala e dialektala literaturo di onua hemurbo en internaciona tradukuro. Kun mea KURIERO INTERNACIONA, me esas nur adepto di ek-modeskanta kulturala globalismo dum ke H. Stuifbergen esas avanguardisto di lokala urbala patriotismo. Tandem existas anke vorto por mea inklino nome « Weltertuemelei » (mondala patriotismo) opoze ad « Amsterdamertuemelei » (Amsterdamana patriotismo).

En simila mento Hans STUIFBERGEN tradukis tre interesiva novelo titulizita STONO DI HELPO e redaktita dal Nederlandana auroro Hans WARREN. La rakonto eventas dum la duesma mondomilito kande yuna Nederlandana Judo fugas la persekuti dal nazisti. Il refujas en vilajo e partoprenas la vivo di agrokultivistala familio. La rurala kadro deskriptesas tre bone, ne sen ula sekreta melankolio, e la yunulo deskovros tote ne-expektita familiala sekreti e mustos travivar dramatra eventi ibe. La tradukuro esas en ecelanta stilo rurala Nederlandana qua havas rustika lando-saporo tote fitanta kun la traktata temo. La lekto di ca valoroza verko ldala moderna esas tre rekomendinda por la ldisti qui volas informesar pri nia literaturo recenta. La libro esas komprebla po kin euri che la Editerio Tia Libro direktita da nia samideano Hans STUIFBERGEN ipsa.

Lua adreso esas :

Hans Stuifbergen, Ceramplein 76 hs, 1095 BZ Amsterdam - Nederlando.

KAD ESAS POSIBLA KREDAR LA FAKTO DI RIINKARNACO ?

Multa homi kredas la realeso dil riinkarnaco, dum ke altri ne kredas ol. Fakte ne trovesas ciencala pruvi pri olu, ma anke ciencala pruvi ne existas kontre ol. Grandanombra religii en la pasinteso admisiris riinkarnaco : la Hinduismo, la Druidismo, e mem nunatempe ankore la Buddhismo. Dum 1975 quaze tondro-stroko la informili en la westala landi diskonocigis grava novajo : en Usa la spozino di Usana pastoro qua sufris pro reumatismo e quan olua spozulo volis kuracar per hipnoto raportis stranja historio kande el esis hipnotita. En tala stando, el parolis Germane. En normala stando ica persono tote ne savis ica linguo, neanke la pastoro ipsa. Il, do, venigis specialisti pri ca linguo de la maxim proxima universitato. Fakte la siorino ne parolis la pura Germana linguo ma dialekto. El asertis, lor hipnoto, ke el nomesas Gretchen Gottlieb e lojas en Eberswald. El esis adolecantino kande el mortigesis da plura homuli en 1870. Ica historio trairis la tota mondo, ma ne esis unesmafoye kande hipnoto posibligis rivivar antea vivo. Ye la komenco dil 20ma yarcento, la Franco kolonelo de Rochas,

qua esis militistala mediko, ja sucesis per ica moyeno obtenar informi pri la preirinta inkarnaci di sua kuracati. Il mem havis la posibleso predicigar la futuro da un ek lua hipnotitino e tale saveskis pri ilua propra morto qua eventis en 1914 ! Ma sioro de Rochas esis komplete obliviata kande en 1952, Usano nomata Morey Bernstein povis, danke hipnoto, rimemorigar da yuna muliero nomizita Ruth Simmons lua pasinta vivo en Irlando dum la 19ma yarcento. En hipnotala stando Ruths Simmons dicis ke el nomesas Bridey Murphy ed el indikis detali pri elua lora vivo qua finis dum 1864. Per magnetofono Morey Bernstein registragis la hipnoto-sesioni, e mem Bridey Murphy deskriptis la periodo inter morto e rinasko. Morey Bernstein redaktis libro : « Serchante pri Bridey Murphy ». Lo esis terorigiva skandalo ! La menti lore ne esis pronta aceptar tala historio e, quankam la detali esis justa, organizesis kalumnio-kampanio. Tamen pokope on divenas plu aceptema al ideo di riinkarnaco, malgre ke ol ne ja egardesas serioze. Komprenoble la maxim interesiva kazi eventas kande la personi parolas, en hipnoto-stando, tote fluante stranjera linguo quan li ne savis en normala stando. Me ja citis la kazo di Usanino, qua parolis Germana dialekto, ma anke existas altra famoza kazo : en Hungaria, dum la yari 1960, yuna maladino en dementerio kuracesis per hipnoto. Subite el paroleskis perfekte la Hispana quan el tote ne savis. El raportis stranja historio, nome olta di yuna muliero qua mortis sub bombi dum la Hispana intercivitana milito. Tala kazin, en qui onu parolas neexpektite stranjera linguo nekonocata, onu nomizas xenogloteso*.

La maxim recenta afero e forsan la maxim interesiva konocesas en Britania sub la nomo di Jenny COCKELL habitanta en Northamptonshire. Parolesas pri Angla yunino naskita en 1963 e qua ja kelke memoris pri elua pasinta vivo en Irlando. Aparte bona esis la fakto ke el memoris sua skolala savo dil antea vivo e, konseque, havis tre bona noti en la skolo dum la nuna vivo !!! El memoris precipue ke dum ita preirinta vivo el nomesis Mary e lojis en vilajo apud DUBLIN. Plu tarde el probis sucezoze ritrovar elua komplete memoro per hipnoto. Tale el saveskis la nomi e prenomi di sua lora familiani. El ipsa nomesis Mary SUTTON e mortis dum parturo en 1930. Jenny COCKELL skribis a jurnalato DUBLIN EVENING EXPRESS e pregis lua filli dil antea vivo kontaktar elu. El sucesis rividar du filiuli Jeffrey SUTTON la seniora, e Sonny SUTTON la duesma. La laste nomita esis profunde impresita per lia komuna memori. Programo di televiziono propozis a Jenny COCKELL facar filmo. Regretinde la responsivo dil programo devis balde pregar pardono a Jenny, nam il mustis renuncar la filmifo pro certena interveni « politikala ».

NATURALA VIVO

Multa frukti e legumi qui nunepoke esas obliviata manjesis til la fino dil Mezepoko. La amasi de rurani nutris su per cereali, leguminozi, rustika legumi qui kreskis sen desfacilaji same kam grandanombra planti sovaja, konstante koliata. La richi e la nobeli konsumis precipue karno, blanka pano, sukro e rafinita produkturi. Lia legumi e frukti (dil altaklasani) esis precipue de exotika origino ed esis desfacila kultivar oli, ma li havis la posibleso e la moyeni financala

posedar fakala gardenisti por kreskigar oli. Dum la Renesanco, la ekspedicioni a fora landi diskonocigis nova vejatala produkturi. Ica produkturi esas nun la fundamento di nia nutrado ; ma on mustas kultivar oli multe plu sorgoze kam la anciena obliviata planti. Ed ita moderna vejatala produkturi nule esas plu bona por ni kam le anciena, tote kontree.

On povas tamen facile komprenar to quo eventis. La nutrivi dil rurani esis minvalorigita pro ke on konsideris li apene kom homi. Plu tarde kande la industrialala ed ekonomiala revolucioni koaktis li livar la ruo, li iris al urbi por divenar laboristi. En ta loki li adoptis elementi dil vivo-maniero dil borgezaro, precipue la nutrado. Konseque, li obliviis sua preirinta nutrado-tradicioni qui evis de plura yarmili.

Tamen ica sovaja planti esas plu sanigiva kam le sorgoze kultivita, nam oli fitas multe plu bone kun nia sulo e klimato. Nia ancestri uzis cirkume 1500 vejatala produkturi, to esis multe plu kam le kinadek frukti e legumi nun kultivata. Ica nutrivi ancestrala esas ne nur sanigiva ma anke plezigiva. Ka kelka exempli ? La folii de plantago havas agreabla saporo fungala. Olti di la konsoldo, kande oli imersesas en krespo-pasto e fritita en padelo rimemorigas astonive la soleo-fileto... e to esas multe min chera ! La maturega sorbi esas : kremoza, aromatra e sukritzita, oli pensigas pri nekonocata misteriala tropikala frukti...

Quanta multanombra ignorata e miskonocata trezori !

*Libera traduko segun artiklo aparigita en revuo « Bien Vivre »,
redaktita da François Couplan.*

ANEKDOTI

Imperiestro Napoleon povis esar kelkafoye tre grosiera persono. Uladie, il adparoleskis damo di lua korto, qua havis la reputeso havar facile amoranti, :

- Bona jorno, siorino ! Kad vu duras tante prizar la viri ?

- Yes sinioro, respondis lua dialogantino, precipue kande ili esas polita.

Emile Coué, qua esis apotekisto en la urbo Troyes, est-Francia, inventis dum la XIXma yarcento risanigo-metodo per su-sugestado. Oportis, exemple, dicar plurafoye « Me esas risaneskinta » ed ico devis havar rezulto. Uladie, un ek ilua klienti, ye l'instanto kande il devis pagar la konsulto, dicis ad Emile Coué repetar pos ilu « Me pagesis, me pagesis, me pagesis ». La apotekisto ridetis e grantis la gratuiteso ad ita humuroza kliento qua aplikabis...la Coué-metodo !

LA MISTERIO DIL OBLIVIATA VILAJETO

Rezumo di lo preirinta : En 1943, viro e lua spozino volas irar a la hemo di olda mortanta onklulo. Li arivas ibe pos vojajo penoza e plena de obstakli.

Pos longatempe duranta marcho, silencoza e penoza, efektigata tra agri e boski, nia guidanto indikis masiva kloshturmo di qua la pinto apene vidigis sua silueto tra la arbori. Tale il informis ni :

-Yen Perrière. Vua onklulo habitas hike, sinistre.

E subite, sen ke irga voyo povabus supozigar da ni ke ni eniras vilajo, ni debushis ye l'extremajo di rektangulatra placo bordizita per domi kun pintoza tekti cirkumanta la grosa e kurta kirko qua formacis la mikra latero di ol, ye la Nordo.

La yunulo, per trairigar da ni stradeto, cirkumiris un ek la domi, irigis ni en gardeneto e frapis la martelo di pordo. Oldino surhavante kofio segun anciena modo venis por apertar la pordo. El tenis kandeliero kun bujio en la manuo :

-Enirez do mea kuzi ed esez bonvenanta, mea avulo vartas vi.

E, pro ke el vidis nia astoneso, elu prizentis su :

-Me esas Hermance Courier, la nepotino di vua onklo Louis e samatempe la Avino di Philippe qua venigis vi de Dourdan dum ca posdimezo.

Granda kurva nazo, havanta vaxatra paleso, qua emersis de nivea barbo cirkondata per la pinti di kap-kuseno, tale esis la neobliviebla impresio di blankeso quan me sentis dum videskar ita enigmatoza onklulo ye la fuliginoza lumo di lampo, olqua lumizis nur lu en vasta chambro celata en mi-ombro.

Bone instalita, danke kap-kuseni en ancienega berjero, envelopata per mantelo, lua kapo kovrita per Greka boneto dum ke ilua longa manui ostoza pozesis sur la varma furo di blanka e rufa kato kushanta sur ilua genui, lore la olda viro semblis dormar.

Pro ke ni ne audacis proximeskar, la febla ma preciza voco dil oldulo audigis su :

-Vin me dankas pro venir filii mea, ma forsan me skribis tro tarde a mea nevulo Emile por kontakteskar kun la lasta nemediata posvivanto di nia familio, nam nun mea vivo-tempo ne plus esos tre longa.

Pro ke, dum avancar sorgoze, ni regardis kun astono ica magra vizajo preske senmova, nia ancestro, sen agitar sua korpo, levetis manuo por nin aceptar e dicis pluse :

-Voluntez exkuzar me, nevino mea, ne venir vers vu quale me dezirabus lo, ma depos un monato me ne povas levar me...

-Ka vu esas malada, mea onklulo ?

-Me pluoldeskas !

La patriarko respiris profunde, divenis tre atencoza ed observis ni amba per lua griza okuli, qui esis samatempе penetranta e sen hardeso, dum ke il tiris a su la barbo, e pose il paroleskis a me :

-Ka tu esas la seniora filiulo di Emile ? Qua esas tua nomo ?

-Paul, same kam la mortinta fratulo di mea patro. Me esas l'unika filiulo di vua nevulo Emile, qua mortis dum 1918. Me evas 44 yari. Yen mea spozino, qua nomesas Lucienne. Ni anke havas filiulo.

-Bone. Me esas felica ke mea letro transmisesis a vi, e me dankas vi amba pro aceptir la bizara kondicioni di ca vojajo. Morge, vi komprenos la grava motivi qui justifikas ita presorgi; lo esas la historio ipsa di Perrières qua necesigas oli.

-Ni esas en vua dispono, mea onklulo, vu agez quale plezos a vu...

La oldulo facis diskreta gesto :

-... lo esas la Tempo qua ne esas en mea dispono. Quankam Perrière vivas exter Lu, la Morto tamen venas til hike...la tempo di mea transmondesko arivis, e me departos ye la fino di ca lun-monato - sen timo e sen remorsi.

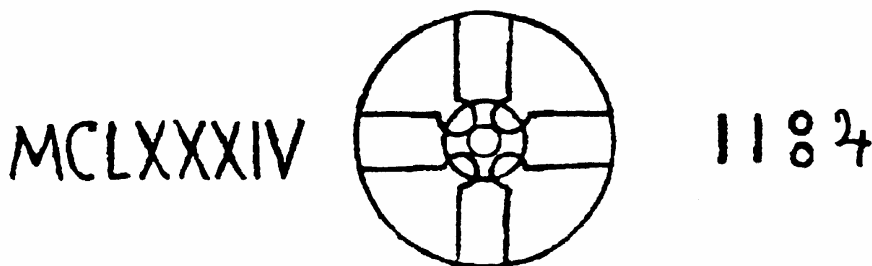
-Voluntez exkuzar me, mea kara nevino, se me tale fushas vakanco pri qua vu povabus esperar ke ol esus plu gaya, ma che ni la morto ne esas trauro...

-Hermance preparis agreabla chambro por vi; me deziras bona nokto a vi. Morge me bezonos omna mea kapablesi e me postulos de tu tua omna atenco, nevulo mea...

L'onklo Louis klozis sua okuli e, ridivenante senmova, il komprenigis da ni ke, nun, la konverso finesis e ke lu deziras repozar.

(duro sequos)

Traduko de libro redaktita da Paul Bouchet - Inter-Kelta Arkidruido

TABLO DI KONTENAJO

Vorto dal redaktero.....	2
Travivaji.....	4
Tradicionala e moderna vivo en Surajkund.....	4
Ritrovata tempo.....	6
Interviuvu di Vladimir Dovgan.....	9
Aquo hastas (poemeto).....	10
La tribuo Mlabri en nord-Tailando.....	10
Homeros.....	11
L'Iliado da Homeros	12
Deushtuemelei.....	13
Kad esas posibla kredar la fakto di riinkarnaco ?.....	14
Naturala vivo.....	15
Anekdoti.....	16
La misterio dil obliviata vilajeto.....	17

E fino dil kartuni* ekstraktita
de la aventuri di Tintin :

« La misterioza stelo »

ye la fino dil papera buletino.

KELKA IDO-FORUMI

La precipua Ido-forumo, ma ne la maxim interesiva esas : ido1isto@yahoo.com La mesaji ibe esas ofte tedanta, ma, konsentite, esas tre desfacila animar forumo por omna Idisti ed impulsar lu bone.

Multe plu bone animata esas la forumo : IdoCatalaOccitan@yahoo.com La jeranto di ca forumo skribas kelkafoye interesanta mesaji pri la singladia vivo, pri sporto e pri diversa temi. Ol ne esas nur en Ido, nam quale lua nomo indikas lo, on povas anke sendar mesaji en la Kataluna ibe. En ica forumo senteblesas ulo de la mediteraneala kordiala varmeso.

Por la novici qui volas ameliorar lia savo di nia Idolinguo, esas konsilinda adherar : idolernerneyo@yahoo.com Politikumado ne esas rekomendata che ica forumo.

La politikumado anke ne esas rekomendata che la forumo : idostab@yahoo.com qua guidesas da me. Me esforcas havar bona kulturala nivelo kun traduki dil Odiseo da Homeros e di guidlibro pri Kretia qui aparas tempope folietone. Me publikigas ibe preske singladie DIALA JURNALETO.

Se on esas kurioza, on povas trovar tote diferanta forumo, qua ne esas guidata da movadala Idisto e di qua la tituli di la rubriki esas en mala Ido, ma la mesaji ibe esas en korekta linguo. Yen la adreso di ca forumo : ido1isto@groups.msn.com

INTERRETALA REVUI

Editerio Krayono editas la interretala revuo ADAVANE ! di la Ido-Societo Hispana, ta revuo aparas ye singla duesma monato. Olu esas trovebla che la sequanta adreso : www.publikaji.tk

Anke che ta adreso on povas lektar interretala edituro di KURIERO INTERNACIONA qua havas un trimestro tardeso kompare a la surpapera edituro.

Anke samaloke on povas trovar komenco di Biblioteko virtuala kun kelka Idala libreti enretigita che la supre citita adreso.